07233001 számú Cipőfelsőrész-készítő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A javaslatot tevő adatai[1]

1.1 Természetes személy esetén:

1.1.1 Név:

1.1.2 Lakcím:

1.1.3 E-mail cím:

1.1.4 Telefonszám:

1.2 Nem természetes személy esetén:

1.2.1 Név: **szakképzésért felelős miniszter**

1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):

1.2.3 Székhely:

1.2.4 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:

1.2.5 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:

1.2.6 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:

1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:

1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:

1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

2.1 Megnevezése: Cipőfelsőrész-készítő

2.2 Ágazat megnevezése: Kreatív

2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:0723

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

3.1 Megnevezése: Cipőfelsőrész-készítő

3.2 Szintjének besorolása

3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint:3

3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint:3

[1] A megfelelő elem kiválasztandó.

3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint:3

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése[2]:

4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A cipőfelsőrész-készítő alkalmazottként vagy vállalkozóként bőrből, műbőrből textil-és szintetikus anyagból különböző cipőfelsőrészeket - félcipőket, szandálokat, csizmákat, papucsokat - készít hagyományos, kézműves technikákkal, illetve gépesített módszerekkel. Munkája során részt vesz a felsőrészek gyártásában, a műszaki- technológiai leírás és dokumentáció alapján mintadarabot készít, sorozatgyártást végez, meghatározza a szükséges anyag-, kellék-, segédanyag-, gép- és eszközigényt. Elvégzi a cipőfelsőrész minőségellenőrzését. Tevőlegesen részt vesz a cipőfelsőrész készítéséhez kapcsolódó szabászati, előkészítő munkákban. Elvégzi a cipőfelsőrész felületi díszítéseit, összeállítja a cipőfelsőrész bélését. Női, férfi, gyermek cipőfelsőrészt készít, varrási, összeállítási műveleteket végez. Munkáját a kreativitás, a jó kézügyesség, a precizitás, az állóképesség, az önállóság, valamint a csapatmunka jellemzi.

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:-

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

6.1.2 Nyilvántartó hatóság:

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

[2] A megfelelő elem kiválasztandó.

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

7.1 Iskolai előképzettség[3]: alapfokú iskolai végzettség

7.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a <u>modulonként</u> meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

8.1 Minimális óraszám:600

8.2 Maximális óraszám:800

9 A szakmai követelmények leírása:

9.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Figyelemmel kíséri a cipődivat változásait, szakmai információkat gyűjt.	Ismeri a cipő divattrendek változásait (színek, formák, anyagok jellemzőit).	Nyitott az új formák, anyagok, alkalmazására, megismerésére.	Munkájához önállóan végzi a szakmai információgyűjtést.
2	Használja a cipőipar alapvető irodai szoftvereit és a digitális képalkotó szakmai programokat.	Alkalmazói szinten ismeri a cipőiparban használt szakmai szoftvereket és digitális képalkotó programokat.	Nyitott a jelenkor igényeinek és újításainak megfelelő informatikai szoftverek megismerésére, elsajátítására.	Önállóan és felelősségteljesen, a szakmai gyakorlatnak megfelelően használja az informatikai eszközöket, programokat.
3	Megfigyelés vagy minta után cipőfelsőrész modellrajzot készít.	Ismeri a cipők jellemzőit, fajtáit, szín és formavilágát.	Modellezésnél értékként tekint a meglévő minták és	Önállóan képes cipőfelsőrész modellrajzot készíteni.

[3] A megfelelő elem kiválasztandó.

		Ismeri a modellrajz készítésének tartalmi, formai követelményeit.	formák alkalmazására, felhasználására. Törekszik a cipőfelsőrész rendeltetésének megtartására.	
4	Használja a cipőmodellre jellemző kaptamásolatot. Alapmintát, összeállítási rajzot, alkatrész- és jelölőmintát készít.	Összefüggéseiben érti és ismeri cipőipari méretrendszereket, a cipőipari szerkesztési számításokat. Ismeri az alapminta szerkesztés folyamatát, az alkatrész és jelölőminta készítés technikáit.	Az összeállítási minta készítésénél törekszik a pontosságra és precizitásra. Elkötelezett a minőségi munkavégzésre.	Betartja a mintaszerkesztés technológiai és minőségbiztosítási előírásait és szabályait.
5	Kiválasztja cipőfelsőrész készítéshez szükséges alapanyagokat, segéd- és kellékanyagokat, a modell sajátosságainak figyelembevételével.	Ismeri a cipőfelsőrész készítéséhez használt alap, segéd és kellékanyagok fajtáit, tulajdonságait, alkalmazási területeit.	Törekszik az alap- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Nyitott a korszerű anyagok megismerésére, felhasználására.	Önállóan választja ki a cipőfelsőrészhez használt alap, segéd és kellékanyagokat.
6	Meghatározza a cipőfelsőrész anyagszükségletét, anyagkalkulációt végez.	Ismeri a cipőfelsőrész anyagnormaszámítás eljárásait a szín és bélésalkatrészek tekintetében.	Törekszik a pontos szakmai számításokra.	Önállóan végzi a szakmai számításokat, önellenőrzést végez.
7	A cipőfelsőrész készítéshez technológiai, műszaki dokumentációkat használ.	Ismeri a cipőfelsőrész készítés gyártási eljárásait, a technológiai, műszaki dokumentációit.	Átlátja és szem előtt tartja a technológiai utasításokat, a műszaki dokumentációkat.	Vezetői útmutatás alapján, a technológiai előírásoknak, a termelési folyamatoknak megfelelően alkalmazza a műszaki

				dokumentációkat.
8	Kiválasztja és használja az adott cipőfelsőrész készítő művelet elvégzéséhez szükséges gépeket, berendezéseket, szerszámokat.	Ismeri a cipőfelsőrész készítés gépeit, berendezéseit, szerszámait, azok működését, beállítását, karbantartását.	Munkájához tudatosan választja ki a szükséges gépeket, berendezéseket, szerszámokat.	Felelősségteljesen és az elvárt gyakorlatnak megfelelően használja a cipőfelsőrész készítés gépeit, berendezéseit, szerszámait.
9	Elvégzi a cipőfelsőrész készítéshez kapcsolódó szabászati feladatokat.	Ismeri a természetesbőr, műbőr-és szintetikus, valamint textil felsőrészanyagok gépi és kézi szabászati módjait. Részeletesen ismeri a kiszabott alkatrésszel szemben elvárt minőségi követelményeket.	Törekszik a gazdaságos anyagkihasználásra, takarékos szabászatra.	Felelősséget vállal a szabászati munkájáért. Betartja a szabászati utasításokat. Képes az önellenőrzésre és a hibák önálló javítására.
10	Elvégzi az alkatrészek bélyegzését, jelölését.	Ismeri az alkatrészek bélyegzésének, jelölésének műveleteit, technológiáját.	Nagyfokú precizitással végzi az alkatrések bélyegzését, jelölését.	Az alkatrészek bélyegzését, jelölését a technológiai utasítások betartásával végzi.
11	Elvégzi a cipőalkatrészek szél és felületi vékonyítását.	Ismeri a szél- és felületi vékonyítás technológiai paramétereit, módjait, eszközeit.	Tudatosan választja meg a vékonyítás paramétereit, szem előtt tartva az alkatrészek igénybevételeit.	Önállóan határozza meg a vékonyítás paramétereit, választja ki a szükséges gépeket, eszközöket.
12	Szélmegmunkálási műveleteket végez a	Ismeri a szélmegmunkálás	A szélmegmunkál	Önállóan választja meg a

	cipőfelsőrész szín és bélés alkatrészein.	módjait, technológiai eljárásait, eszközeit, berendezéseit.	ás során pontosságra, precizitásra törekszik.	szélmegmunkálások módjait, technológiáit. Önellenőrzést végez a hibák kijavítására.
13	Elvégzi a cipőfelsőrész felületi díszítéseit.	Ismeri a díszítési módokat, a cipőfelsőrész díszítésének technológiai eljárásait.	A díszítő eljárások során törekszik az arányosságra, a modell jellegének kiemelésére.	Önállóan választja meg a díszítési módokat, eljárásokat.
14	A cipőfelsőrész felületét, széleit kierősíti.	Ismeri a kierősítés módjait, technológiai eljárásait, eszközeit.	Munkája során szem előtt tartja a cipőfelsőrész megmunkálás és a hordás közbeni igénybevételét.	Önállóan választja ki és használja a cipőfelsőrész kierősítéséhez használt anyagokat, eszközöket, gépeket.
15	Összeállítja a cipőfelsőrész bélését.	Ismeri a felsőrész béléskészítési módokat, összeerősítési technológiákat, eszközöket, berendezéseket.	Tudatosan választja meg adott összeerősítési eljárásokat, a bélés készítésének módját.	Önállóan választja meg a bélés készítésének módját.
16	Női cipőfelsőrészt készít, varrási, összeállítási műveleteket végez.	Átfogóan ismeri a cipőfelsőrész készítési alaptechnológiákat, figyelembe véve a női cipők sajátosságait. Alkalmazói szinten ismeri a varrásos összeerősítés	Törekszik a pontos, gazdaságos munkavégzésre, nyitott az új technológiák alkalmazására. Kritikusan szemléli a varrásképet.	Betartja a minőségbiztosítási előírásokat, képes a varrathibák önálló javítására.

		módjait.		
17	Férfi cipőfelsőrészt készít, varrási, összeállítási műveleteket végez.	Részletesen ismeri a cipőfelsőrész alaptechnológiákat, kiemelve a férficipő sajátosságait. Alkalmazói szinten ismeri a varrásos összeerősítés technológiáit.	Törekszik a percíz munkavégzésre, nyitott az új kellékanyagok, alkalmazására. Szem előtt tartja a tűzésszélességek párhuzamosságát.	Betartja a technológiai előírásokat. Korrigálja a varrathibákat.
18	Gyermek cipőfelsőrészt készít, varrási, összeállítási műveleteket végez.	Behatóan ismeri a cipőfelsőrész alaptechnológiákat, a gyermekcipők sajátosságait, az alkatrészek összeerősítési módjait, minőségi követelményeit.	Törekszik az alkatrészek pontos illesztésére. Minőségorientált az alkatrészek varrásos összeerősítésénél.	Önállóan készíti el a gyermek cipőfelsőrészt. Ellenőrzi és korrigálja varrási hibáit.
19	Cipőfelsőrész készítéshez kapcsolódó befejező, ellenőrző minőségbiztosítási műveleteket végez.	Alkalmazói szinten ismeri a cipőiparban alkalmazott minőségbiztosítási és minőségellenőrzési rendszereket.	Szem előtt tartja a minőségellenőrz és szerepét.	A befejező műveletek során betarja a technológiai és minőségbiztosítási előírásokat, a hibákat önállóan javítja.
20	A cipőfelsőrész készítés a munka-, tűz és környezetvédelmi előírásait, szabályait alkalmazza.	Részletesen ismeri a munkavédelmi-, a tűz és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	Felelősséget vállal a balesetmentes, biztonságos munkáért.
21	Adott cipőfelsőrészhez megrendelést, árajánlatot, számlát készít, digitális eszközök alkalmazásával.	Ismeri a megrendelés, az árajánlat a számla tartalmát, és a digitális eszközökkel történő készítésének	Pontosan készíti el számítógépen a megrendelést, árajánlatot, és a számlát.	Felelősséget vállal a megrendelő, az árajánlat, és a számla tartalmáért.

		módját.		
22	Termelékenységnövelő módszereket alkalmaz.	Felismeri a termelékenységnövelési irányzatokat.	Ösztönzött a termelékenység növelő rendszerek alkalmazásában.	Képes önellenőrzésre, és a hibák önálló javítására.

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/<u>nem</u>[4]

10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Nagy szakértelmet, precizitást és kézügyességet igényel a cipőfelsőrész készítése. Azért fontos, hogy tökéletes legyen a cipőfelsőrész, mert ha bárki ránéz egy cipőre, a felsőrész fogja nyújtani az első benyomást, ami meghatározza a cipőről kialakított képet. A szakember ránézésre megmondja, hogy valamely modellt hogyan, milyen módon lehet elkészíteni gazdaságosan. A munka során minden döntést a szakmai elveknek megfelelően kell meghozni, hogy a piaci körülményeknek megfelelő cipőfelsőrész készüljön. Mindezekhez a jó szakembernek a termelés technológiai magvalósításában közvetlenül részt kell vennie, az anyagok beszerzésén keresztül a minta- és a felsőrész előállításán – a termék értékesítéséig, valamint a vállalkozásával kapcsolatos gazdálkodási feladatokig kiterjedően.

11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Anyag és áruismeret, szabászati ismeret, cipőfelsőrész készítés gyártástechnológiája.

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

- a vizsgázó anyag és áruismeret tudásáról (bőranyagok, műbőr-és szintetikus anyagok, textilanyagok, kellék és segédanyagok),
- szabászati ismeretiről (alkatrészek fajtái, elhelyezése, minőségi követelményei, szabástervek készítése, anyagnorma számítás, szabászat folyamata),
- cipőfelsőrész gyártátechnológia témaköreiből számol be.

[4] A megfelelő válasz aláhúzandó.

A teszten belül a kérdések az alábbi arányban szerepeljenek:

- anyag és áruismeret 20%
- szabászati ismeret 30 %
- cipőfelsőrész gyártástechnológia 50%.

A teszt feladat a szakmai összefüggések ismeretét, és helyén való alkalmazását, az önálló döntés meghozatalának képességét méri.

A vizsgafeladat minimum 20 kérdésből áll, melynek típusai:

alternatív és többszörös felelet választás, igaz-hamis állítás eldöntése, felelet kiegészítés, feleletválaszok párosítása, feleletalkotó feladat kiegészítéssel, rangsoroló feladat, ábra felismerés.

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 15 %

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A vizsgatevékenység értékelése a központilag kiadott értékelési útmutató alapján történik.

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Értékelési szempontok:

- bőranyagok, műbőr-és szintetikus anyagok, textilanyagok, kellék és segéd-anyagok, felhasználási lehetőségeik, megmunkálási jellemzőinek bemutatása,
- alkatrészek fajtái, elhelyezése, minőségi követelmények jellemzése,
- szabástervek készítése, anyagnorma számítás, szabászat folyamatának ismertetése,
- gyártátechnológia eljárások bemutatása.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: vizsgaremek, egy pár cipőfelsőrész készítése

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

1. Vizsgarész: Vizsgaremek

A vizsgázó szabadon választ cipőfelsőrész terméket (női, férfi vagy gyermek) a vizsgaszervező által rendelkezésre bocsátott, jóváhagyott modellgyűjteményből. A választott modellt elkészíti egyedi gyártástechnológiával és a hozzá tartozó műszaki dokumentációval a képzés időtartalma alatt.
A műszaki dokumentáció tartalma:

- modell, szabadkézi rajza
- a cipőfelsőrész műszaki leírása
- a cipőfelsőrész, szerkesztéssel készült összeállítási rajza és alkatrészek mintái
- az alkatrész minták közül egy pár főalkatrész anyagszükséglete (paralelogramma rajz, szakmai számítások)
- a cipőfelsőrész összeállítása elkészítéséhez szükséges technológiai utasítás, gépek berendezések megjelölésével

formai előírása:

- a vizsgaremek dokumentációja számítógépen szövegszerkesztővel készüljön
- terjedelem minimum 3, maximum 10 oldal A/4-es méretben

- betűméret 12 pont
- sortávolság 1,5
- alsó, felső margó 2,5
- jobb, bal margó 2,5
- szerkesztések, rajzok, a műszaki rajz előírásai alapján készüljenek

A cipőfelsőrészt összekötve (1 pár) és a műszaki dokumentációt fűzött formában együtt, a vizsga megkezdése előtt 15 nappal kell leadni. A vizsgaremeket a szakmai vizsgán a vizsgabizottság előtt be kell mutatni.

2. Vizsgarész: Egy pár cipőfelsőrész készítése.

A vizsgaszervező által rendelkezésre bocsátott, kiszabott alkatrészekből egy pár cipőfelsőrészt kell elkészíteni I. vagy II. alaptechnológiával gyártmányrajz, műszaki leírás, alapján. A cipőfelsőrész elsősorban természetes alapanyagból készüljön és cipőipari alapgépekkel elkészíthető legyen.

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

1. Vizsgarész:

Vizsgaremek elkészítése a szakmai vizsgát megelőző képzési időben, a vizsgaremek bemutatása a vizsgán: 10 perc.

2. Vizsgarész:

Egy pár cipőfelsőrész készítése 240 perc

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 85 %

1. Vizsgarész: 20 %
2. Vizsgarész: 80 %

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. Vizsgarész:

A vizsgaremek bemutatása és dokumentációja megfeleljen az egyedi cipőfelsőrész termék készítés technológiai folyamatának.

- modellrajz, összeállítási rajz, alkatrészek anyagkalkulációja 40%
- műszaki dokumentációnak való megfelelés 10%
- rajzi, szerkesztési ábrázolások esztétikája 10%
- vizsgaremek kivitelezésének szakszerűsége 40%

2. Vizsgarész:

Az elkészített cipőfelsőrészt a produktum specifikációinak megfelelően kell értékelni az alábbi szempontok figyelembevételével:

- készített vizsgadarab esztétikai megjelenése
- készített vizsgadarab méret és arány-jellemzői

- műszaki dokumentációnak való megfeleltetés, a technológiai sorrend és paramétereinek betartása
- páros alkatrészek szimmetriája
- a szakmai, tűz- munkavédelmi és higiéniai szabályok betartása
- kivitelezés / megvalósítás lépéseinek sorrendje
- kivitelezés / megvalósítás során használt eszközök, gépek, berendezések, anyagok használata önállóság, hatékonyság, kreativitás, igényesség, időgazdálkodás
- szakmai kifejezések használata, munkadarab bemutatása, kommunikáció

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: rendszergazda, műszerész

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Kéziszerszámok felsőrész készítéshez
- Cipőmodellek, kaptamásolatok - kópiák (női, férfi, gyermek)
- Munkaasztal
- Vágólap
- Szélvékonyító gép
- Hasító gép
- Cipőipari lapos varrógépek
- Cipőipari oszlopos varrógépek
- Speciális cipőipari varrógépek
- Varrógéphez apparátok
- Munkaszék
- Szélbehajtógép
- Lyukasztó gép
- Közbélelő gép
- Ragasztófelhordó gép
- Elszívó berendezés

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

o A vizsgaszervezőnek biztosítania kell a vizsga lebonyolításához szükséges, a műszaki dokumentációnak megfelelő, a vizsga lebonyolítását lehetővé tevő dokumentumokat, mintákat, anyagokat, eszközöket, gépeket és berendezéseket.

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

12 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek:-